

Sammanfattning 2017 års Hematologikonferens för fysioterapeuter/sjukgymnaster

Årets konferens arrangerades 13 oktober av Funktionsområde Arbetsterapi och sjukgymnastik på Karolinska Universitetssjukhuset, Solna. Vanligtvis brukar konferensen löpa över två dagar, men då Fysioterapi 2017 stundade inom kort blev det i år en dag, för att möjliggöra för fler att kunna delta.

Dagen samlade 25 fysioterapeuter/sjukgymnaster som i olika grad träffar personer med hematologiska maligniteter. Vissa jobbar enbart med denna patientgrupp, andra har delade tjänster alternativt är verksamma inom cancerrehabilitering och kommer då bli i kontakt med denna patientgrupp. Störst var antalet deltagare från Stockholmsregionen. Inga deltagare från de nordligare delarna av vårt avlånga land eller från någon av de andra nordiska länderna, hoppas på större spridning kommande år.

Dagen inleddes med att dr Bo Björkstrand, verksam vid Hematologiskt Centrum på Karolinska, föreläste om myelom, mekanismerna bakom sjukdomen, dess komplexitet i och med att den påverkar både blod, skelett och njurar, prevalens samt behandling.

Därefter var det Kerstin Helmer, ortopedingenjör Team Olmed, som förevisade olika ortopediska hjälpmedel som bla kan vara aktuella för dessa patienter. Hon framhöll nyttan av tydliga rekvisitioner, då detta förbättrar ortopedingenjörernas möjligheter att hitta bästa möjliga lösning för patienten. Vanligt förekommande i arbetet med patienter med hematologiska maligniteter är mjuka korsetter alt 3-punkts korsetter vid kotkompressioner samt även olika typer av dropfotsskenor.

Efter energigivande lunch pratade Nina Nissander, specialistsjukgymnast med tjänst på Funktionsområde Arbetsterapi och sjukgymnastik på Karolinska Universitetssjukhuset, om hur de arbetar med myelompatienter. Hon betonade vikten av att beakta skelettskörheten som är förknippad med sjukdomen, vanligaste lokalisationer är kotor, revben, bäcken, humerus och femur, men samtlig benmärgsförande vävnad kan drabbas. Ofta förekommande problem hos patientgruppen är smärta (orsakad av fraktur eller sjukdomen), reducerad muskelstyrka, neurologiska komplikationer, fatigue samt andningsrelaterade komplikationer. Nina redogjorde för vilken information de gav till patienten, bla innehållande råd gällande egenvård dvs. hur patienten själv kan medverka till att "förkorta resan tillbaka", vikten av fysisk aktivitet, ergonomi samt för patienten aktuella restriktioner. Vidare tog hon upp hur vi som fysioterapeuter/sjukgymnaster kan tänka gällande fysisk träning. Hon la tonvikt vid stabilitet, kunna aktivera den djupa bålmskulaturen, undvika hopp/stötar och spring samt att träningen bör vara lustfylld då pat ska kunna göra den under många år. Givetvis behöver allt detta individanpassas, då patientens värden, skelettkvalitet, vilka läkemedel pat har fått/får samt var i behandlingen pat befinner sig påverkar vad som är lämpligt. Nina lyfte även att skelettet är ännu skörare ett par veckor efter strålning.

Därefter var det Polymnia Nikolaidis, sjukgymnast vid Karolinska Universitetssjukhuset och processledare cancerrehabilitering RCC Stockholm-Gotland, som talade om onkologiska rehabilitering och RCC. Hon tog upp vilka utmaningar som finns i olika delar av landet, i norr samt i glesbygd bla de långa avstånden, i storstadsregionerna bla samordning av "utbudet".

Dagen avslutades med en rundvandring på de delar av Nya Karolinska Solna som är tagna i bruk. Utsikten från översta våningen var imponerade liksom "transportrobotorna" nere i kulvertarna var fascinerande. Dock var det interrimslösning avseende lokalerna för fysioterapeuterna/sjukgymnasterna, så hur det i slutänden kommer se ut återstår att se.

Karolina Hagstöm, Rehabiliteringskliniken i Halmstad, tog på sig uppdraget att arrangera 2018 års konferens. Hon var öppen för att ta emot önskemål om innehåll och hälsade oss alla varmt välkomna nästa år!

Till sist ett stort tack till spindeln i nätet detta år, Soley Gudbjörnsdóttir som på föredömligt vis höll i trådarna samt till Sektionen för onkologisk och palliativ fysioterapi som bidrog ekonomiskt.

Vid pennan/tangentbordet

Anna Engerström

Centrum för medicinska specialiteter, Östersunds sjukhus